

Vedtatte budsjettposter kan bare endres av kommunestyret, ikke av rådmannen

Kommunal Rapport 08.03.2021, Jan Frithjof Bernt, professor emeritus ved Universitet i Bergen

Kan rådmannen bestemme hvor budsjettkuttene skal tas?

SPØRSMÅL: Kommunestyret vedtok før jul et budsjett som manglet flere millioner på å være i balanse. I budsjettvedtaket ba man bare rådmannen finne innsparingstiltak slik at budsjettet ble brakt i balanse. Nå mener opposisjonen at dette ikke er lov. De mener kommunestyret må spesifisere hvor kuttene skal tas. Hva mener du?

SVAR: Det avhenger av hvordan dette mer konkret er gjort. Utgangspunktet er etter kommunelovens [§ 14–5](#) første setning at «Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret, fylkestinget og underordnede organer». Det betyr at de beløp som er oppført på de enkelte poster i kommunestyrets budsjettvedtak, bare kan endres ved vedtak av kommunestyret.

Dette er ikke til hinder for at det gis en samlet rammebevilgning for et bredere sett formål, men da må budsjettvedtaket avgrense denne fullmakten til en bestemt post og redusere denne ned til det nivå som er nødvendig for oppnå balanse i det samlede budsjett. Man kan ikke gi kommunedirektøren – rådmannen – fullmakt til å plukke fra ulike steder i budsjettvedtaket for å oppnå balanse. Forslag om slike omdisponeringer eller beskjæringer må så legges fram for kommunestyret som forslag til vedtak.

I den aktuelle saken foreligger så vidt jeg forstår heller ikke noe forslag om et lovlig budsjettvedtak, i og med at det ville være i strid med kravet i [§ 14–4](#) tredje avsnitt om at årsbudsjettet «skal settes opp i balanse». Kommunestyrets vedtak må da ses som et pålegg om at rådmannen skal utarbeide et nytt budsjettforslag som oppfyller lovens krav her.